

SPRÁVA

HLAVNÉHO KONTROLÓRA O VYKONANEJ NÁSLEDNEJ FINANČNEJ KONTROLY

2/2010

nakladania so záväzkami Mesta Banská Bystrica v roku 2009 zameranú na dodržiavanie platnej externej a internej legislatívy v procese od evidovania záväzkov až po ich úhradu

Kontrola bola vykonaná v súlade s § 18d a 18e zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s „Plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica na I. polrok 2010“, ktorý bol schválený uznesením č. 706/2009 – MsZ dňa 15. decembra 2009 čase od 8.2.2010 do 11.5.2010.

Cieľom kontroly bolo preveriť dodržiavanie platnej externej a internej legislatívy v procese evidencie záväzkov Mesta Banská Bystrica v roku 2009 až po ich úhradu.

1/ Definícia záväzkov

Záväzky možno definovať ako povinnosť účtovnej jednotky (dlžníka) uskutočniť plnenie svojho záväzku voči druhej osobe (veriteľovi).

Podľa § 16 opatrenia MF SR z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky sa záväzky účtovnej jednotky z časového hľadiska členia na:

- krátkodobé záväzky (dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je najviac jeden rok a účtuje sa o nich v účtovnej triede 3)
- dlhodobé záväzky (dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok a účtuje sa o nich v účtovnej triede 4).

2/ Závazky Mesta Banská Bystrica podľa súvahy k 31.12.2009

názov účtu		bezprostredne predchádzajúce účetné obdobie stav k 31.12.2008 (celých eurách)	bežné účtovné obdobie stav k 31.12.2009 (v celých eurách)
459	ostatné rezervy	6 860	413 464
451	rezervy zákonné krátkodobé	29 233	0
323	ostatné krátkodobé rezervy	197 691	300 501
x	rezervy súčet	233 784	713 965
357	ostatné zúčtovanie rozpočtu obce	81 414	772 091
x	zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy súčet	81 414	772 091
479	ostatné dlhodobé záväzky	2 603 421	2 486 313
472	záväzky zo sociálneho fondu	45 993	50 315
474 AÚ	záväzky z nájmu	604 445	245 933
x	dlhodobé záväzky súčet	3 253 859	2 782 561
321	dodávatelia	174 237	1 305 099
324	prijaté preddavky	75	0
325	ostatné záväzky	51 434	51 434
326	nevyfakturované dodávky	36 710	9 840
474 AÚ	záväzky z nájmu	0	173 236
379	iné záväzky	29 412	78 317
331	zamestnanci	0	427 029
333	ostatné záväzky voči zamestnancom	337 288	2 279
336	zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia	206 293	231 905
342	ostatné priame dane	32 886	30 343
343	daň z pridanej hodnoty	2 617	4 859
372	transfery a ostatné zúčtovania so subjektami mimo verejnej správy	0	19 916
x	krátkodobé záväzky súčet	870 952	2 334 257
461 AÚ	bankové úvery dlhodobé	11 992 963	9 364 005
461 AÚ	bežné bankové úvery	0	1 354 312
x	bankové úvery súčet	11 992 963	10 718 317
x	záväzky súčet	16 432 972	17 321 191

2/ Inventarizácia záväzkov k 31.12.2009

Proces inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov upravuje zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších prepisov. Zákon určuje účtovnej jednotke v § 6 ods. 3 povinnosť vykonať inventarizáciu a v § 29 a § 30 určuje spôsob jej vykonania.

V súlade s § 29 zákona o účtovníctve primátor Mesta Banská Bystrica vydal:

- 10.9.2009 príkaz č.1 (č. Pr. V – 116175/2009) na vykonanie riadnej inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov Mesta Banská Bystrica k 31.12.2009, ktorým na úrovni Mesta Banská Bystrica menoval ústrednú inventarizačnú komisiu Mesta Banská Bystrica a hlavné inventarizačné komisie na MsÚ
- 2.10.2009 príkaz č. 2 (č. Pr. V – 116175/2009) na vykonanie riadnej inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov Mesta Banská Bystrica k 31.12.2009, ktorým ustanovil členov jednotlivých hlavných inventarizačných komisií a členov čiastkových inventarizačných komisií na Mestskom úrade v Banskej Bystrici.

Predseda ÚIK na základe príkazu primátora vydal dňa 29.9.2009 organizačné pokyny k vykonaniu inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov mesta k 31.12.2009.

Mesto Banská Bystrica splnilo povinnosť, ktorú mu ukladá § 6 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a to tým, že k 31.12.2009 vykonalo inventarizáciu účtov 321-dodávateľa, 323-krátkodobé rezervy, 325-ostatné záväzky, 326-nevyfakturované dodávky, 331-zamestnanci, 333-ostatné záväzky voči zamestnancom, 336-zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia, 342-ostatné priame dane, 343-daň z pridanej hodnoty, 357- ostatné zúčtovanie rozpočtu obce, 372-transfery a ostatné zúčtovanie so subjektami mimo verejnej správy, 379-iné záväzky, 459-ostatné rezervy, 461-bankové úvery, 472-záväzky zo sociálneho fondu, 474-záväzky z nájmu a 479-ostatné dlhodobé záväzky.

Z vykonanej inventarizácie vyššie uvedených účtov boli vyhotovené účtovné záznamy – inventúrne súpisy a inventarizačný zápis.

3/ Záväzky z obchodného styku

Vzhľadom na množstvo a rôzne tituly záväzkov Mesta Banská Bystrica sa kontrolná skupina zamerala na záväzky vzniknuté z obchodných vzťahov (záväzky voči dodávateľom materiálu, tovaru, dlhodobého majetku alebo rôznych služieb účtované na účte 321 - dodávateľa) v období od 16.6.2009 – 29.6.2009 a od 9.11.2009 – 18.11.2009 a evidované pod č. 2001 – 2150 a č. 3951 – 4080.

V priebehu roka 2009 zaevidovalo Mesto Banská Bystrica 4 868 dodávateľských faktúr.

Mesto Banská Bystrica malo k 31.12.2009 zúčtované na účte 321 – dodávateľa, neuhradené záväzky vo výške 1 305 098,49 €, z toho po lehote splatnosti 1 421,67 €, čo nepredstavuje ani 1% (0,11) z neuhradených záväzkov.

Kontrolované doklady - faktúry v zmysle čl. 8 bod 1 smernice VP 02/2008 boli zaevidované prvým príjmom do evidencie došlej pošty, označené prezenčnou pečiatkou s uvedeným poradového čísla a dátumu zaevidovania a následne boli skopírované do elektronickej podoby.

Dodržiavanie platobnej disciplíny Mesta Banská Bystrica – lehota splatnosti záväzku bola uvádzaná na objednávkach, ako požiadavka Mesta Banská Bystrica (faktúra bude uhradená do 14 dní odo dňa doručenia na Mestský úrad Banská Bystrica) alebo vyplývala z dohodnutých podmienok jednotlivých zmlúv.

U kontrolovaných dodávateľských faktúr v niektorých prípadoch došlo zo strany Mesta Banská Bystrica k omeškaniu splatenia záväzku (nedodržanie dohodnutého dátumu splatnosti),

peňažné sankcie si dodávatelia voči Mestu Banská Bystrica neuplatnili. V knihe vlastného hospodárenia Mesta Banská Bystrica k 31.12.2009 neboli na účtoch 544 - zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania príp. 545 - ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania účtované žiadne pokuty, penále alebo úroky z omeškania.

4/ Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov

Zákon č.431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov v § 10 ods.1 definuje účtovný doklad ako preukázateľný účtovný záznam, ktorý musí obsahovať presne určené náležitosti:

- slovné a číselné označenie účtovného prípadu
- obsah účtovného prípadu a označenie jeho účastníkov
- peňažnú sumu alebo údaj o cene za mernú jednotku a vyjadrenie množstva
- dátum vyhotovenia účtovného dokladu
- dátum uskutočnenia účtovného prípadu, ak nie je zhodný s dátumom vyhotovenia
- podpisový záznam zodpovednej za účtovný prípad v účtovnej jednotke a podpisový záznam osoby zodpovednej za jeho zúčtovanie
- označenie účtov, na ktorých sa účtovný prípad zaúčtuje v účtovných jednotkách.

Kontrolné zistenie č. 1

Kontrolou bolo zistené, že v troch prípadoch došlo k nedodržaniu zákona o účtovníctve a to tým, že doklady (faktúry) neobsahovali predpísané náležitosti, ktoré má účtovný doklad obsahovať (označenie účastníka účtovného prípadu, označenie účtov, na ktorých sa účtovný prípad zaúčtuje v účtovnej jednotke, podpisový záznam osoby zodpovednej za účtovný prípad a podpisový záznam osoby zodpovednej za jeho zúčtovanie v účtovnej jednotke.

V zmysle § 8 ods. 1 zákona č.431/2002 Z. z. o účtovníctve je účtovná jednotka povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov.

V zmysle § 50 ods. 2 Opatrenia Ministerstva financií SR č.16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej osnove pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, príspevkové organizácie, obce a vyššie územné celky: *„na účte 381 -Náklady budúcich období sa účtujú výdavky bežného účtovného obdobia, ktoré sa týkajú nákladov v budúcich obdobiach, a to konkrétnych účtov v účtovnej triede 5, napríklad vopred platené nájomné a predplatné.“*

Kontrolné zistenie č.2

Kontrolou bolo zistené, že obsah jedného účtovného prípadu (predplatné publikácie na rok 2010) nebol zúčtovaný ako časové rozlíšenie nákladov a výnosov na účet 381 – náklady budúcich období ale priamo do spotreby na účet 501 – spotreba materiálu.

Zvoleným postupom účtovania na účet 501 – spotreba materiálu nedodrжал kontrolovaný subjekt ust. § 6 a § 50 Opatrenia Ministerstva financií SR č.16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej osnove pre rozpočtové organizácie, štátne fondy,

príspevkové organizácie, obce a vyššie územné celky a ust. § 8 ods. 2 zákona č.431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Zákon č.502/2001 o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v § 6 ods. 1 a § 9 ustanovuje, že predbežná finančná kontrola je súhrn kontrolných postupov a činností, ktorými sa overuje každá pripravovaná finančná operácia, t. j. overuje sa súlad pripravovanej finančnej operácie so schváleným rozpočtom, s uzatvorenými zmluvami, alebo inými rozhodnutiami o hospodárení s rozpočtovými prostriedkami, všeobecne záväznými predpismi. Finančnou operáciou je akýkoľvek príjem alebo použitie verejných prostriedkov v hotovosti alebo bezhotovostne, akýkoľvek právny úkon alebo iný úkon majetkovej povahy.

Predbežnú finančnú kontrolu (ďalej len „predbežná kontrola“) vykonávajú:

- vedúci zamestnanec, ktorého na vykonávanie tejto činnosti poveril vedúci orgánu verejnej správy
- zamestnanci zodpovední za rozpočet, verejné obstarávanie, správu majetku alebo za iné odborné činnosti podľa charakteru finančnej operácie a vykonanie predbežnej kontroly potvrdzujú svojim podpisom a uvedením dátumu jej vykonania na doklade súvisiacom s pripravovanou finančnou operáciou.

Mesto Banská Bystrica vypracovalo smernicu VP 02/2008 obeh účtovných dokladov, pravidiel a postupy finančného riadenia Mestského úradu v Banskej Bystrici v znení neskorších dodatkov (ďalej len smernica VP 02/2008) s platnosťou od 15.3.2008, v ktorej stanovilo postupy pre úplné a včasné spracovanie účtovných dokladov a smernicu VP 05/2008 o centrálnej evidencii zmlúv Mesta Banská Bystrica (ďalej len smernica VP 05/2008) s platnosťou od 15.12.2008, v ktorej stanovilo postupy od spracovania návrhov zmlúv až po ich evidenciu a kontrolu ich plnenia a zároveň v nich určilo, kto bude zodpovedný za vykonanie predbežnej finančnej kontroly.

Kontrolné zistenie č. 3

Kontrolou predložených dokladov bolo zistené opakované nedodržovanie vyššie citovaných všeobecne záväzných právnych a interných predpisov, a to nedostatočným preukázaním vykonania predbežnej finančnej kontroly alebo jej vykonaním po realizácii finančnej operácie.

5/ Záverečné konštatovanie

Kontrolná skupina konštatuje, že:

- z celkových záväzkov účtovaných k 31.12.2009 na účte 321- dodávatelia tvorili necelé 1% (0,11) záväzky po lehote splatnosti
- v roku 2009 si dodávatelia voči Mestu Banská Bystrica neuplatnili penále, úroky z omeškania a pokuty z titulu neskoršej úhrady záväzku, aj keď v niektorých prípadoch došlo zo strany kontrolovaného subjektu k úhrade záväzku (dodávateľskej faktúry) po lehote splatnosti.

Kontrolou boli preukázané porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov mesta:

- zákona o účtovníctve neuvedením niektorých predpísaných náležitostí na doklade (faktúre), ktoré má účtovný doklad obsahovať

- opatrenia Ministerstva financií SR č.16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej osnove pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, príspevkové organizácie, obce a vyššie územné celky nesprávnym účtovaným účtovného prípadu, t.j. neúčtovalo sa o časovom rozlíšení nákladov a výnosov ale priamo do nákladov
- zákona o finančnej kontrole, smernice - obeh účtovných dokladov, pravidiel a postupy finančného riadenia Mestského úradu v Banskej Bystrici a smernice o centrálnej evidencii zmlúv Mesta Banská Bystrica nedostatočným preukázaním vykonania predbežnej kontroly alebo jej vykonaním po realizácii finančnej operácie.

Z vykonanej kontroly kontrolný orgán vypracoval dňa 14. apríla 2010 správu o výsledku následnej finančnej kontroly, správa bola prerokovaná s kontrolovaným subjektom dňa 11. mája 2010.

.....
Ing. Juraj ODOR
hlavný kontrolór mesta

V Banskej Bystrici, dňa 11. mája 2010